

Nr. 9

CHICAGO, ILL., PETNYCIA, 3 d. Kovo (March.) 1905 m.

ENTERED AT THE CHICAGO, ILL. POST OFFICE AS SECOND CLASS MATTER.

Metas XIII

Politiszkos žinios.

Revolyucija Maskolijoje.

Laidotuvės užmušto Maskovo kunigaikščio Sergijaus atsiuvo ramiai. Gardinimai, kad iki laidotuvių dar caro šeimynai atseis apsaugoti kitus savo šeimynos narius arba atsidavusius tarnus neišpildė. Rods, caras su savo šeimyna, didieji kunigaikščiai, visą draugą, kaip žmonės sako, suvarė į kulinis, jie ant gatvių niekur nepasirodo, net savo rumosė, po kareivių sargyba, elepiasi kelnorėse, kadangi net rumosė gali juos pasiekti ir per sargybą, taikiai iš rankos per langą paleista dinamitinė bomba arba kulka iš karabino.

Šiandien caras ir jo dėdės labiau bijosi savo pavaldinių, negu tie pavaldiniai carą; neužsitiki savo tarnams, caras yra kaliniu savo locname už priluptus nuo tautos pinigų puikiai įrengtame rume. Ant laidotuvių Sergijaus buvo vien caro dėdė Povilas. Tas vienog buvo netekęs caro malonės, nuo jo atėmė net vadovystę kariūnėms divizijos ant Kaukazo, kadangi ten jis buvo per daug susitartęs su šabuvio, nemaskolijų vadovais. Caras pabugo, kad Povilas nesukeltų Kaukazo, todėl jį atšaukė į Peterburgą, bet ir čia jis pradėjo draugauti su neištikimoms, ranka karavėnų ypatoms. Karas, ant galo Povilas apsiėmė su paprasta aktore, atmetė siulomą jam kunigaikštės, caras jį su visu išvyjo iš Maskolijos, o du jo vaikai atidavė užmuštam Sergijui. Su prantama, kad tokiame netekusiam caro malonės nėra ką bijotiesi nė laisvės draugu. Jis caro tapo pats nusikariautas, kaip ir paprasti Maskolijos žmonės, todėl ir pikto Maskolijai padaryti negalėjo. Laisvės gėdai daugiausia vien tuos, kurie nusikariaudė Maskoliją; Povilas to padaryti, nors būtų ir norėjęs, negalėjo, kadangi ne turėjo progos. Jį tai vieng, sugrąžinęs iš Prancūzijos, kur jis, kaip išvytas iš tėvynės gyveno, išsiuntė caras ant šermentų užmušto savo dėdės. Nė pats, nė kiti turinti su terštą saunę didieji kunigaikščiai, nė ministrai, nė kiti angstas užimanti vietas caro urėdinkai nedrįso ant šermentų pasirodyti. Mat kelnorėse ramiau: sienos ir žemė saugoja geriau negu sargybos.

Laikė laidotuvių cerkvėje Cierko Selo rumo parengė diemaldystę už duos užmušto kunigaikščio. Ant diemaldystos buvo kunigaikščiai, caras ir svetimų kraštų ambasadoriai. Caras per savo ambasadorius meldė kitų viešpatyčių, kad jos nesistų delegatų ant Sergijaus šermentų. Mat ir svetimų kraštų delegatų visogalingas caras savo viešpatystę negali apsaugoti nuo nelaimės, kad ir ne ant jų galvos parengtos. Teip silpnas, teip mažas mat yra tasai laikomas už visogalingą carą!

Laikė laidotuvių Sergijaus Maskvos mitropolitus kalbėjo pamokslą. Caro tarnai tikėjosi, kad jis išskleis, išnieks užmušė ir visą revolyuciją judėjimą. Popas vienok už visus paskutinius atsitikimus ir užmuštas apkaltino visą maskoliską draugiją, nieko neišskirdamas. Kalbas caras, kalti jo sudemoralizuoti urėdinkai, bet kalti ir

visi Maskolijos žmonės, kadangi per jų apsilėidimą, nedabojimą, caras ir jo urėdinkai įgavo neapbrėžtą galybę, kurią ant blogo apvertė. Patarlė sako: kiekviena tauta turi tokią valdžią, ant kokios užsielpo. Vokietijoje, Prancūzijoje, net Anglijoje savo laike valdonai turėjo tokią jau neapbrėžtą valdžią, ko kiti turi Maskolijos caras šiandien, bet vakarinėje Europoje apsviestos, o per tai ir sumanės tautos įstengė apbrėžti valdonų valdžią: Prancūzijoje prezidentas, arba Anglijos karalius turi daug mažesnę valdžią negu Amerikos prezidentas.

Maistai neišnyko Maskolijoje, jeigu kaip kokiam krašte čia jie mažinasi, tai kyla kitur. Lenkijoje, kur pirma buvo didžiausi kraujo praliejimai, rods dabar, ypač Sosnowicuose, Lodzėje, Dombrovoje, ramiau, bet Varšavoje darbininkai vis dar štraikuoją, susirėmimai štraikių su policija vis atsitinka. Čia rengiasi štraikuoti policistai: jie reikalauja dvigubai didesnių negu dabar algų. Dabar todėl Varšavoje jeigu policistas eina ant sargybos, drauge su juo eina ir kareivis su karabinu. Be abejo nėra randas norėtų ir ant darbojimo kiekvieno darbininko siūsti kareivį, bet vargas kad tiek kareivių neturi, o ant galo teip išskirstytus kareivius darbininkai galėtų užkirsti revolyucijoms kelią. Lenkijoje suštraikavo ir geležinkelio tarnai.

Didžiausi maistai ant Kaukazo. Ten pasikėlė darbininkai laikosi geriausiai. Apvaldė Poti teip, kad jį nuo jurių turėjo bombarduoti iš sunkių kanonių Juodųjų jurių kariška laivynė. Iš pradžių darbininkai savo piktumą klaidžiai kreipė prieš armeniečius ir mahometonus ir daug jų iškerdė, bet paskui susiprato. Dabar ant Kaukazo visi eina prieš caro valdžią.

Suštraikavo tarnaujanti ant Pietinės Maskolijos geležinkelio ir per tai negalima fabrikams pristatyti anglių, o miestams maisto produktų. Štraikuoją teipogi tarnaujanti ant Maskvos-Kazaniaus geležinkelio. Linija ta labai svarbi, kadangi jos trukiai gabena kareivius į Aziją ir jiems maistą ir amuniciją. Randas visos Maskolijos geležinkelius pastatė po karės laiko tiesoms. Matyt, istikro bijosi, kad štraikai neapstabdytų gabenimo kareivių į Aziją. Maskvos apskrityje ir rando telegrafistai pastatė reikalavimus, jeigu jie nebus išpildyti, jie žada štraikuoti. Jeigu tas atsitiktų, Kuropatkinio armija negalėtų naudotiesi susinėsimams iš telgrafo.

Caro valdžios iki šiol stenėsi tamsybėse laikyti kaimiečius. Darė tą ne be plianu. Mat tamsių paglostymu ir pažadėjimu lengviau nuraminti, tie apart šios dienos materijališkų reikalų platinę siekių neturi, augėsiu idealų nesupranta. Randas žinojo, kad inteligentija pareikalaua didesnės laisvės, stengėsi apbrėžti caro ir biurokratijos saugiją. Prieš inteligentiją randas tikėjosi sunaudoti tam tamsių kaimiečių minias. Tamsių, nieko nesuprantačių kaimiečių Maskolijoje yra 80 sykių daugiau negu inteligentijos. Ne kartą tas minias randas jau siuntė ant

žydų, bet tikėjosi jas sunaudoti ir prieš inteligentiją ir laisvės draugus. Ar tas pasisekė, nežinia. Be pagelbos popų ir jų siundymų tas nepasisekė. Tuom tarpu tuli apsiėmimai rodo, kad jau ir Maskolijos popija pradeda iš palengvo tolintis nuo caro ir jo tarnų, kadangi ji neturi jau didelio užsitikėjimo ant caro valdžią. Kada joms sprusta žemė iš po kojų, popija jieško kitų, su kurių pagalba galima būtų geriau aprūpinti savo reikalus. Tamsias minias ir liberalai bando išnaudoti, tik kaip iki šiol, sunaudoti ant gero nesiseka. Kaimietis, apart noro turėti daugiau žemės, nieko kito dar nesupranta. Tą jo geismą ir sunaudoja dabar Maskolijos liberalai ant sukūlimo maistų.

Dabar, antai, tarp ukininkų pietinės Maskolijos nežinia kas platina paskalą, buk caras rengiasi dvarų žemę išdalinti tarp ukininkų. Vargstanti ant mažų žemės gabalių kaimiečiai laukia, kada atsitiks; jeigu ilgai atšaukė rando padavalių, nesulauks, jie verž veržė dvarų žemę, kaip jau neseniai bandė tą daryti Charkovo gubernijoje.

Kad apsikinti randui vedimą karės, jo priešai paleido tarp nieko neišmanančių žmonių kitą paskalą: buk karės su Japonija jau pasibalgė ir buk į ją vėl stumia priešais rando norma vien žiokant. Taisė. Į Londoną atėjo žinia, buk naujai atsiusta Japonijos ketvirtoji armija apvaldė maskoliską geležinkelio alkunę nuo Mugdeno į Vladivostoką: 40000 japoniečių buk užėmė maskolius užpakalį ir perkirto Kuropatkinio susinėsimus su Chariu; Kuroki gi buk apėjo rytinį Kuropatkinio armijos šoną.

Į New Chwangą gi atėjo žinia, buk japoniečiams pasisekė išvysti maskolius iš visų pozicijų į pietus nuo Mugdeno ir buk jie iš didelių atgabenų iš Port Arthuro apgulimo kanonių bombarduoja Mugdeną ir jo fortams daug bledies pridirbo. Jeigu tai būtų teisybė, tai reiktų manyti, kad paskutiniame mūdyje Kuropatkinio, nors jis turėjo daugiau kareivių negu japoniečiai, vėl nepasisekė, jį net ant kelių dešimčių mylių vėl nustumė į šiaurės japoniečiai, jeigu teip prisitartino prie Mugdeno, kad jį gali bombarduoti.

Chiniskų lūnosoriai, kaip gali, teip padeda japoniečiams. Jiems pasisekė pagadyti porą tiltų geležinkelio į šiaurės nuo Mugdeno. Vadovais tų chiniskų lūnosorių yra japoniskiečiai. Prieš didesnes maskolius pajėgas jie perbėga į Mongoliją, kur maskoliai negali jų pasiekti. Pereitį sanvaite japoniečiai vėl pagavo kelis vokiškus ir angliskus garlaivius, gabenančius anglis į Vladivostoką. Vladivostoką ir jurių tarpą tarp Vladivostoko ir Sachalino blokuoja dabar japoniska laivynė.

Maskoliai laukia japoniečių užpuolimo ant Vladivostoko. Iš čia pasitraukė civiliskieji gyventojai, svetimi kariskieji delegatai ir laikraščių korespondentai. Iš Vladivostoko išvežė visas mokyklas ir mokytinius. Kadangi paskutinį mūšį pradėjo Kuropatkin, tai reikia manyti, kad tai bus paskutinis jo bandymas. Jei

ir kraujo praliejimai nelėnėčiai ir privers pasitraukti iš Mugdeno, Maskolija turės nabaigti karę ir taikytiesi su Japonija. Dabar, rods, laikraščiai tankiai rašo apie tarybas ant užbalgimo karės, bet istikro, turbūt, tokių tarybų dar nebuvo bandyta.

Karė Maskolijos su Japonija.

Tirinėjamai terptautiskos komisijos užpuolimo Rodestvenskio laivynės ant angliskų žvėjų pasibaigė. Maskoliai neįstengė daroditi, kad tarp žvėjų buvo koki nors torpėdiniai laivai. Komisija pripažino, jog Rodestvensky be pamato liepė šaudyti žvėjų laivelius. Jo pasiėgimai galima išteisinti tik baimė. Baimė gi, kaip patarlė sako, turi dideles akis.

Mandžurijoje pereitą savaitę dieną ant rytinio priėsių kariūnėnų šono prasidėjo mūšis, kuris paskui išsiplatino ant visos linijos. Kaip vienog pradėtas mūšis pasibaigė, apie tai žinių nėra. Kaip sako, jame dalyvavo 400000 maskolijų ir 380000 japoniečių. Nuotrotes abiejų pusių buvo labai didelės. Bet kaip mūšis pasibaigė, apie tai oficialiai žinių nėra, privatskos gi, kaip paprastai būna, viena kita prietarauja.

Tiek, vienog, žinia, ką pripažįsta savo raporte ir Kuropatkin, kad japoniečiams pasisekė rytinio šono išstūmti maskolius iš jų pozicijų; užėmė jie Taling ir Kalauling terpkalnes, iš kurių išvyjo maskolius. Japoniečiai į rytus nusigręžė, o koki geležinį, padegę paraką. Savo mierį ir su tokiais ginklais atsiekė.

4 d. vasario Vilniuje likosi atidaryti prieglaudos namai, neturintys moterims ir merginoms siuvėjos. Namai tie yra pn. 7 ant Vilniaus gatvės. Yra čia parengtos 8 lovos ir kelios siuvamos mašinos: viena pirktą, o kitos padovanotos arba pasiskolytos moterų sanarių draugystės, kurios kasitais ir parengti minėti namai. Reikalaujančios prieglaudos moterys ir merginos moka ant dienos po 20 kap, ir turi namuose nakvynę pietus ir vakare ir rytmetį arbatą su duona. Neturinties pinigų gauna tą patį už darbą, koki joms paskiria namų užveidžia. Pagal įstatus, pastojusios į namus moterys ir merginos, gali juose išbūti per 5 savaites, kol negaus darbo; darbą joms parupina draugystės sanarės. Yra čia dalis apsviestosioms moterims. Vėliau ketina parengti čia ir pamokinančias prelekcijas.

Galerijoje Vilniaus kataliskos katedros bažnyčioje rando pamestą kunelį, ką tik užgimusio mergaitės. 3 d. vasario, medvilnės dirbtuvėse Verkuose, netoli Vilniaus, darbininkų Vaituku, bededant diržą ant rato mašinos, pagriebė už rankos ratas ir apsupė kelis karatus, metė į kampą. Prie to viena ranka likosi nuo alkūnės nutraukta, kita nuo peties; nutraukė ir pedą vienos kojos, o augščiaus abidvi kojos sutrupintos iki kelių. Kada prie jo priėjo kiti darbininkai, jis buvo jau negyvas.

Kaime Razekazuose, netoli Vilniaus, siautė gaisras, kuris išnaikino namus, kluonus su neiškultais įvairiais ir tvirtus ukininko Čekelėvo. Ugnių prazuvo teipogi: vienas arklys, 3 karvės, 4 avys ir naminiai padarai. 6 d. vasario šių metų, 8 plėšikai, kaime Parpiškiuose, Rešanų valsčiuje, Vilniaus pav., išlaužė duris, įsiveržė į namus brolių Paškovičių, sumušė namiškius ir pagriebė 50 rubl. gatavų pinigų, išnešdino. Vieną iš namiškių, kurpių Bartasą, plėšikai teip sumušė, kad jį reikėjo gabenti į ligonbutį į Vilniją.

5 d. vasario štraikai pasiekė Ašmenų. Suštraikavo ant syk 150 darbininkų; paskui prie štraiko pristėjo darbininkai kitų dirbtuvių, amatininkai ir pardavinyčių pagelbininkai. Ašmenuose vienos dirbtuvių yra mažai ir tose, kokios yra, mažai darbininkų turi darbą, todėl skaitlius štraikuojančių nepereina poros šimtų darbininkų.

5 d. vasario štraikai pasiekė Ašmenų. Suštraikavo ant syk 150 darbininkų; paskui prie štraiko pristėjo darbininkai kitų dirbtuvių, amatininkai ir pardavinyčių pagelbininkai. Ašmenuose vienos dirbtuvių yra mažai ir tose, kokios yra, mažai darbininkų turi darbą, todėl skaitlius štraikuojančių nepereina poros šimtų darbininkų.

Iš Lietuvos.

Iš Vilniaus.

Ant naudos šeimynų užmuštų ir sužeistų laike darbininkų skerdynių Peterburge renka aukas ir Vilniuje: laikraštis „Severo Zapadnoje Slovo“ surinko ant to iki 5 d. vasario 68 rubl. Tas rodo, kaip protiskai žemai stovi vilniečiai: Lietuvos budeliui carui, ant sudrutinimo laivynės jie deda tukstančius, nors pusę tų pinigų suvagia caro tarnai, o ant sušelpimo caro žiaurumo aukų deda vos kapeikoms ir pavieniais rubliais.

Vagone, stovinčiame ant šalinų šėnių, ant Vilniaus stacijos, rado negyvą žydą iš Mogilevo, Zalmaną Titevičį, kuris, kaip rodosi, pats nusižudė. Prie jo nerado nė jo kio ginklo, tiktai popierinę dudelę su apdegusiais kraštais. Ant kaktos žydo buvo gana didelė skylė, per kurią iš galvos išpuolė smegenys. Matyt žydis iš popierinės dudelės pasidarė sau karabiną, dudelę pripylė parako ir padėjo ant viršaus kulka, at

6 d. vasario štraikai pasiekė Ašmenų. Suštraikavo ant syk 150 darbininkų; paskui prie štraiko pristėjo darbininkai kitų dirbtuvių, amatininkai ir pardavinyčių pagelbininkai. Ašmenuose vienos dirbtuvių yra mažai ir tose, kokios yra, mažai darbininkų turi darbą, todėl skaitlius štraikuojančių nepereina poros šimtų darbininkų.

6 d. vasario štraikai pasiekė Ašmenų. Suštraikavo ant syk 150 darbininkų; paskui prie štraiko pristėjo darbininkai kitų dirbtuvių, amatininkai ir pardavinyčių pagelbininkai. Ašmenuose vienos dirbtuvių yra mažai ir tose, kokios yra, mažai darbininkų turi darbą, todėl skaitlius štraikuojančių nepereina poros šimtų darbininkų.

6 d. vasario štraikai pasiekė Ašmenų. Suštraikavo ant syk 150 darbininkų; paskui prie štraiko pristėjo darbininkai kitų dirbtuvių, amatininkai ir pardavinyčių pagelbininkai. Ašmenuose vienos dirbtuvių yra mažai ir tose, kokios yra, mažai darbininkų turi darbą, todėl skaitlius štraikuojančių nepereina poros šimtų darbininkų.

Iš Baltstogės, Gartenog.

Čianykštis policijos viršininkas, matydams iki šiol nuolankumą miesto rodos, elgėsi mieste kaip caras Maskolijoje. Neieklauš miesto rodos, didino savo pagelbininkams pridėjimus prie algų ir miestams pinigų moka. Toks vienog elgimasis policijos viršininko įgriso miestui. Šmet miesto roda jau atmetė policijos viršininko reikalavimą, kad būtų padidinta alga jo pagelbininko. Apart to, miestas nepatvirtino saualiskų pasielgimo policijos viršininko, kuris atėmė gyvenimą nuo ugniesių viršininko ir jame įrengė adresinį biurą. Varšavoje, kareivis stovinčias ant sargybos prie regimento kasos, Vinogradov, suėdė kasą ir iš jos išėmė 16000 rubl. Mieste pirko drabužius ir geležinkelio traukinių išdumė į Baltstogę, kur nabagų ir suareštavo.

Iš Vitebsko.

Kadangi Vitebske mažai yra vidutinių mokyklų, tai vietiniai žydai prekėjai atsiėmė miesto rodą su prašymu išprašyti nuo centraliskų valdžių daleidimą parengti vidutinę prekybos mokyklą; ant užlaikymo žadėjo sudėti reikalingus pinigus. Miestas, apdirbęs įstatus, pridėjęs, kaip randas reikalauja, pasargą, kad į minėtą mokyklą nebūtų priimama daugiau kaip pusė žydų mokytinių, išsiuntė juos į žid miniesteriją ant užtvirtinimo. Ministerija ilgai viliojo, žadėdama įstatus užtvirtinti, bet ant galo pranešė, kad dėl karės negali užtvirtinti. Čia, rodosi, karė gali turėti bendro su mokykla! Miestas tokiu ministerijos atsakymu nepasigėdino ir vėl atsiėmė į ministeriją su prašymu daleisti parengti mokyklą. Juk ant jos užlaikymo rando nereikia savo pinigų pridėti; pinigų, nepaisant ant visų niekinimų ir apru-

6 d. vasario štraikai pasiekė Ašmenų. Suštraikavo ant syk 150 darbininkų; paskui prie štraiko pristėjo darbininkai kitų dirbtuvių, amatininkai ir pardavinyčių pagelbininkai. Ašmenuose vienos dirbtuvių yra mažai ir tose, kokios yra, mažai darbininkų turi darbą, todėl skaitlius štraikuojančių nepereina poros šimtų darbininkų.

Iš Ašmenų, Vilniaus gub.

5 d. vasario štraikai pasiekė Ašmenų. Suštraikavo ant syk 150 darbininkų; paskui prie štraiko pristėjo darbininkai kitų dirbtuvių, amatininkai ir pardavinyčių pagelbininkai. Ašmenuose vienos dirbtuvių yra mažai ir tose, kokios yra, mažai darbininkų turi darbą, todėl skaitlius štraikuojančių nepereina poros šimtų darbininkų.

Iš Pisko, Minsko gub.

13 d. sausio, kaip tai buvo kiekvieną metų, buvo čia parengtas vakaras ant naudos studentų lankančių augštesnės mokyklas, baigusių čianykštį realiską mokyklą. Studentai parengė ir teatraliską perstatymą: atlošė komediją „Sukaktuvės“ ir „Uzmanyą“. Už bilietus, programus, užkandžius ir gėryms surinko iš viso 650 rubl.; tame 39 rubl. 80 kap. buvo aukų. Išleidimai siekė 334 rubl. 70 kap.; tokiu būdu gryno pelno buvo 315 rubl. 33 kap.

6 d. vasario štraikai pasiekė Ašmenų. Suštraikavo ant syk 150 darbininkų; paskui prie štraiko pristėjo darbininkai kitų dirbtuvių, amatininkai ir pardavinyčių pagelbininkai. Ašmenuose vienos dirbtuvių yra mažai ir tose, kokios yra, mažai darbininkų turi darbą, todėl skaitlius štraikuojančių nepereina poros šimtų darbininkų.

Iš Baltstogės, Gartenog.

Čianykštis policijos viršininkas, matydams iki šiol nuolankumą miesto rodos, elgėsi mieste kaip caras Maskolijoje. Neieklauš miesto rodos, didino savo pagelbininkams pridėjimus prie algų ir miestams pinigų moka. Toks vienog elgimasis policijos viršininko įgriso miestui. Šmet miesto roda jau atmetė policijos viršininko reikalavimą, kad būtų padidinta alga jo pagelbininko. Apart to, miestas nepatvirtino saualiskų pasielgimo policijos viršininko, kuris atėmė gyvenimą nuo ugniesių viršininko ir jame įrengė adresinį biurą. Varšavoje, kareivis stovinčias ant sargybos prie regimento kasos, Vinogradov, suėdė kasą ir iš jos išėmė 16000 rubl. Mieste pirko drabužius ir geležinkelio traukinių išdumė į Baltstogę, kur nabagų ir suareštavo.

Iš Vitebsko.

Kadangi Vitebske mažai yra vidutinių mokyklų, tai vietiniai žydai prekėjai atsiėmė miesto rodą su prašymu išprašyti nuo centraliskų valdžių daleidimą parengti vidutinę prekybos mokyklą; ant užlaikymo žadėjo sudėti reikalingus pinigus. Miestas, apdirbęs įstatus, pridėjęs, kaip randas reikalauja, pasargą, kad į minėtą mokyklą nebūtų priimama daugiau kaip pusė žydų mokytinių, išsiuntė juos į žid miniesteriją ant užtvirtinimo. Ministerija ilgai viliojo, žadėdama įstatus užtvirtinti, bet ant galo pranešė, kad dėl karės negali užtvirtinti. Čia, rodosi, karė gali turėti bendro su mokykla! Miestas tokiu ministerijos atsakymu nepasigėdino ir vėl atsiėmė į ministeriją su prašymu daleisti parengti mokyklą. Juk ant jos užlaikymo rando nereikia savo pinigų pridėti; pinigų, nepaisant ant visų niekinimų ir apru-

6 d. vasario štraikai pasiekė Ašmenų. Suštraikavo ant syk 150 darbininkų; paskui prie štraiko pristėjo darbininkai kitų dirbtuvių, amatininkai ir pardavinyčių pagelbininkai. Ašmenuose vienos dirbtuvių yra mažai ir tose, kokios yra, mažai darbininkų turi darbą, todėl skaitlius štraikuojančių nepereina poros šimtų darbininkų.

Iš Ašmenų, Vilniaus gub.

5 d. vasario štraikai pasiekė Ašmenų. Suštraikavo ant syk 150 darbininkų; paskui prie štraiko pristėjo darbininkai kitų dirbtuvių, amatininkai ir pardavinyčių pagelbininkai. Ašmenuose vienos dirbtuvių yra mažai ir tose, kokios yra, mažai darbininkų turi darbą, todėl skaitlius štraikuojančių nepereina poros šimtų darbininkų.

Iš Pisko, Minsko gub.

13 d. sausio, kaip tai buvo kiekvieną metų, buvo čia parengtas vakaras ant naudos studentų lankančių augštesnės mokyklas, baigusių čianykštį realiską mokyklą. Studentai parengė ir teatraliską perstatymą: atlošė komediją „Sukaktuvės“ ir „Uzmanyą“. Už bilietus, programus, užkandžius ir gėryms surinko iš viso 650 rubl.; tame 39 rubl. 80 kap. buvo aukų. Išleidimai siekė 334 rubl. 70 kap.; tokiu būdu gryno pelno buvo 315 rubl. 33 kap.

6 d. vasario štraikai pasiekė Ašmenų. Suštraikavo ant syk 150 darbininkų; paskui prie štraiko pristėjo darbininkai kitų dirbtuvių, amatininkai ir pardavinyčių pagelbininkai. Ašmenuose vienos dirbtuvių yra mažai ir tose, kokios yra, mažai darbininkų turi darbą, todėl skaitlius štraikuojančių nepereina poros šimtų darbininkų.

Iš Baltstogės, Gartenog.

Čianykštis policijos viršininkas, matydams iki šiol nuolankumą miesto rodos, elgėsi mieste kaip caras Maskolijoje. Neieklauš miesto rodos, didino savo pagelbininkams pridėjimus prie algų ir miestams pinigų moka. Toks vienog elgimasis policijos viršininko įgriso miestui. Šmet miesto roda jau atmetė policijos viršininko reikalavimą, kad būtų padidinta alga jo pagelbininko. Apart to, miestas nepatvirtino saualiskų pasielgimo policijos viršininko, kuris atėmė gyvenimą nuo ugniesių viršininko ir jame įrengė adresinį biurą. Varšavoje, kareivis stovinčias ant sargybos prie regimento kasos, Vinogradov, suėdė kasą ir iš jos išėmė 16000 rubl. Mieste pirko drabužius ir geležinkelio traukinių išdumė į Baltstogę, kur nabagų ir suareštavo.

Iš Vitebsko.

Kadangi Vitebske mažai yra vidutinių mokyklų, tai vietiniai žydai prekėjai atsiėmė miesto rodą su prašymu išprašyti nuo centraliskų valdžių daleidimą parengti vidutinę prekybos mokyklą; ant užlaikymo žadėjo sudėti reikalingus pinigus. Miestas, apdirbęs įstatus, pridėjęs, kaip randas reikalauja, pasargą, kad į minėtą mokyklą nebūtų priimama daugiau kaip pusė žydų mokytinių, išsiuntė juos į žid miniesteriją ant užtvirtinimo. Ministerija ilgai viliojo, žadėdama įstatus užtvirtinti, bet ant galo pranešė, kad dėl karės negali užtvirtinti. Čia, rodosi, karė gali turėti bendro su mokykla! Miestas tokiu ministerijos atsakymu nepasigėdino ir vėl atsiėmė į ministeriją su prašymu daleisti parengti mokyklą. Juk ant jos užlaikymo rando nereikia savo pinigų pridėti; pinigų, nepaisant ant visų niekinimų ir apru-

6 d. vasario štraikai pasiekė Ašmenų. Suštraikavo ant syk 150 darbininkų; paskui prie štraiko pristėjo darbininkai kitų dirbtuvių, amatininkai ir pardavinyčių pagelbininkai. Ašmenuose vienos dirbtuvių yra mažai ir tose, kokios yra, mažai darbininkų turi darbą, todėl skaitlius štraikuojančių nepereina poros šimtų darbininkų.

Iš Liepojaus, Kursėj.

Laikė paskutinį maistų likosi nuplauti telegrafo dračiai tarp Liepojaus ir Palangos; dabar linija ta tapo jau vėl pataisyta, nutiesė nuplovimo vietoj naujus dratus. Buvo suštraikavę ir porto darbininkai, todėl nebuvo kam ne iškrauti atėjusių laivų, nė prikrauti turinčių išplaukti. Štraikai vienok porto darbininkų traukėsi neilgai. Užtai darbininkai dirbtuvėse dar vis štraikuoją. Darbininkai Pokornakovo medvilnės dirbtuvių buvo sugrįžę prie darbo, bet juos išvaikė štraikuojanti. Dangelį vietų štraikieriai nutraukė ir telefonų dratus, sudaužė žiburius ant gatvių.

Iš Rygos.

29 d. sausio dalis štraikuojančių darbininkų norėjo grįžti prie darbo, bet nuo to sulaukė norinties dirbti kiti. Laikraščiai pradėjo išeidinėti, bet redakcijas ir spaustuves saugoja kareiviai: kiekviena redakcija gavo po 5 ginkluotus kareivius. Maistai užgimė vėl laike laidotuvių kareivių užmušto vieno polittechnikos studento. Ant kapinių vienas studentas šovė iš revolverio į pulką ten sutrauktų kazokų ir vieną kazoką pašovė. Kazakai tuojaus su kančiais puolė ant žmonių. Pas ką tik rado revolverį, tuos tot kapojo, kol tie be žado nepuolė ant žemės, nors daugelis tuos revolverius turėjo tik ant atsigynimo. Apart kazokų, su kardais puolė ant žmonių ir neseniai į Rygą iš Kauno atsiųsti dragonai. Ligonbučiuose kas dieną miršta kelios kareivių sužeistos ir sumuštos ypatos.

6 d. vasario štraikai pasiekė Ašmenų. Suštraikavo ant syk 150 darbininkų; paskui prie štraiko pristėjo darbininkai kitų dirbtuvių, amatininkai ir pardavinyčių pagelbininkai. Ašmenuose vienos dirbtuvių yra mažai ir tose, kokios yra, mažai darbininkų turi darbą, todėl skaitlius štraikuojančių nepereina poros šimtų darbininkų.

Iš Baltstogės, Gartenog.

Čianykštis policijos viršininkas, matydams iki šiol nuolankumą miesto rodos, elgėsi mieste kaip caras Maskolijoje. Neieklauš miesto rodos, didino savo pagelbininkams pridėjimus prie algų ir miestams pinigų moka. Toks vienog elgimasis policijos viršininko įgriso miestui. Šmet miesto roda jau atmetė policijos viršininko reikalavimą, kad būtų padidinta alga jo pagelbininko. Apart to, miestas nepatvirtino saualiskų pasielgimo policijos viršininko, kuris atėmė gyvenimą nuo ugniesių viršininko ir jame įrengė adresinį biurą. Varšavoje, kareivis stovinčias ant sargybos prie regimento kasos, Vinogradov, suėdė kasą ir iš jos išėmė 16000 rubl. Mieste pirko drabužius ir geležinkelio traukinių išdumė į Baltstogę, kur nabagų ir suareštavo.

Iš Vitebsko.

Kadangi Vitebske mažai yra vidutinių mokyklų, tai vietiniai žydai prekėjai atsiėmė miesto rodą su prašymu išprašyti nuo centraliskų valdžių daleidimą parengti vidutinę prekybos mokyklą; ant užlaikymo žadėjo sudėti reikalingus pinigus. Miestas, apdirbęs įstatus, pridėjęs, kaip randas reikalauja, pasargą, kad į minėtą mokyklą nebūtų priimama daugiau kaip pusė žydų mokytinių, išsiuntė juos į žid miniesteriją ant užtvirtinimo. Ministerija ilgai viliojo, žadėdama įstatus užtvirtinti, bet ant galo pranešė, kad dėl karės negali užtvirtinti. Čia, rodosi, karė gali turėti bendro su mokykla! Miestas tokiu ministerijos atsakymu nepasigėdino ir vėl atsiėmė į ministeriją su prašymu daleisti parengti mokyklą. Juk ant jos užlaikymo rando nereikia savo pinigų pridėti; pinigų, nepaisant ant visų niekinimų ir apru-

6 d. vasario štraikai pasiekė Ašmenų. Suštraikavo ant syk 150 darbininkų; paskui prie štraiko pristėjo darbininkai kitų dirbtuvių, amatininkai ir pardavinyčių pagelbininkai. Ašmenuose vienos dirbtuvių yra mažai ir tose, kokios yra, mažai darbininkų turi darbą, todėl skaitlius štraikuojančių nepereina poros šimtų darbininkų.

Iš Liepojaus, Kursėj.

Laikė paskutinį maistų likosi nuplauti telegrafo dračiai tarp Liepojaus

paeinantį iš Ašmėnų; Edvard Kleboch, 28 metų stalių, dirbusį Thoneto pardavinyje, paeinantį iš Lizumo valsčiaus, Valko pav., Latvijoje; Mikalojų Domaškevičį, paeinantį iš Vilniaus gub.; Joną Andersoną, 55 metų, stalių planų dirbtuvių Smitho, paeinantį iš miesto Hasenpotho, Kuršij; Petrą Roztoropovą, 23 metų, paeinantį iš kaimo Kuzmino, Nevelio pav., Vitebsko gub.; Vladimira Žalevičį, paeinantį iš kaimo Kuzmino, Nevelio pav., Vitebsko gub.; Vladimira Žalevičį, paeinantį iš kaimo Kuzmino, Nevelio pav., Vitebsko gub.

Iš viso randas pagarsino pravarde 119 užmūstų pravarzių, o 11 užmūstų pravarzių nežino. Tarp užmūstų yra tulas skaitlius studentų angliškųjų mokyklų institutų, kurie, matyt, šio iš vien su darbininkais. Tuomet Maskolijos angliškųjų mokyklų įtaisų studentai skiriasi nuo amerikoniškųjų: kad Maskolijoje ir apskritai Europoje, išėjus Anglijos, studentai eina su progresu, stoji į kovą drąsiai už laisvę, eina iš vien su darbininkais, — amerikoniški gi stengiasi patarauti didžiuliams, prie progos bando kenkti darbininkams. Tų geriausiai galima patęmyti užgimus kur darbininkų štraikams: Amerikos studentai stengiasi užimti su štraikavusių vietas, eina skebsauti. Ne Maskolijoje, ne apskritai Europoje nieko panašaus atsitikti negal ir neatsitinka.

AUKAUKT REVOLIUCIJOS REIKALAMS.

Rusijoje buvo prasidėjus revoliucijai. Bet caro valdžia kraujuose paskandino ją. Lietuvos darbininkai taip pat prisidėjo. 11 (24) sausio 1905 m. buvo Vilniui sukilę, po to prisidėjo Kau-no darbininkai, ant galo Šiauliuose ir kitose miestuose. Nors nutilo dabar, bet tai prieš audrą. Pavasarį ir vasarą prasidės ji iš tikrųjų ir puslėtos darbininkų rankos sugrius carų sostą ir įves Lietuvos kitokią politinę tvarką. Svetur gyvenantie lietuviai gali teipogi prisidėti prie revoliucijos darbo, padėdami kovojantiems.

Reikalingas jiems bus maištas ir drązūnija, nes fabrikai sustos. Jie negalės užsidirbti sau duonos, kraują liedami.

Jiems reikalingi ginklai (revolveriai, šaudyklės, parakas), o jie turi tam reikauti tik spekas ir kraują. Daug žmonių bus užmušta ir sužeista, jų šeimynos liks be maisto.

Reikalinga dabar daugiausia žmonių vedimui tvarkos: agitatorių, platinotųjų revoliucijos idėjų, idant darbas eitų visur plačiai ir giliai, kad revoliucijos bangos dabar galutinai nugriautų prispaidymo lizdą.

Apleidot tėvynę, vargo ir bado prisidėti. Nauja Lietuvos valdžia tą prašals, nes bus ji darbo žmonių rankose. Pabėgote persekiojami caro valdžios. Nustojote tėvynės ir neregėsit jos, kol bus po svetimi jungu.

Pabėgote nuo kariumenės, nuo karo. Revoliucija tas sustabdyd ir panaikins. Negalite eiti į kovą patys, tai nors padėkite.

Aukais pinigais galima siųsti stadijai mums, per mūsų atstovus ir per laikraščius, kurie sutiks priimti aukas.

Londonas, 7 vas. 1905 m.

„Darbininkų Balsas“ Redakcija.

Adr.: J. Lizdeika, 28 Gray str., Silvertown, London. ENGLAND.

KO MES REIKALAUJAME?

A) I. Kad tuojuo būtų pabaigtas karas.

II. Kartu su kitomis tautomis stengiamiesi nuversti caro valdžią. mes jau dabar einam iš vien su maskolijais darbininkais, pradėjusiais

kovą už konstituciją, ir priėjusie reikalingus šitokias permainas dabartinėje tvarkoje padaryti.

1) Panaikinti visus ypatingus prispaudimus ar tiesias tautų, tikėjimų, ar draugiščių luomų;

2) Išliuosuoti visus politiškus ir tikėjiminius prasi-kaltėjus;

3) Pripažinti neliečiamumą, be sūdo paliepimo, ir ypatingai jų triobas;

4) Leisti visiems liuosai kalbėti, tikėti, rinktis, risti į kuopas ir štraikuoti;

5) Įvesti milijoną vietų dabartinės armijos.

III. Kada caro valdžia taps panaikinta, jos vieton bus įvesta konstitucija. Su-lygi konstitucijos Maskolijoje, reikalaujama, idant ji tokioms tautoms, kurios tautiškai yra subrendę ir nori patvaldytę (autonomiją) įgyti (kaip: Lietuva, Finlandija, Latvija, Mažusija, Lenkija ir kitos), leistų prisidėti prie naujai tvieramos viešpatystės iš liuosų noro.

IV. Santykius tarp susiriusių tautų išaiškis ir sutvarkys tam tyčia įkurtas seimas (parlamentas) iš atstovų suvienijusių šalių.

V. Suvienyotą Viešpatystę, Lietuva bus kaip atskira valstija, o jos politiškas surėdymas taps sutaisytas pačių žmonių, gyvenančių Lietuvoje. Valdžia bus pavesta žmonių atstovams, išrinktiems į Vilniaus seimą visuotinu, lygu, slaptu ir betarpiu (tiesiu) balsavimu.

VI. Reikalaujame, idant konstitucijinis Lietuvos surėdymas demokratiskai būtų sutaisytas (valdžia nuo pačių žmonių prigulėtų) ir visoms, nors mažiausiomis tautoms, joje begyvenančioms, būtų suteiktos lygios tiesios.

VII. Reikalaujame: 1) Tiesios visados darbą turėti (jei kartais uždario pritrūk-tume, krasto valdžia privalo mums darbą parupinti); 2) Įstaigų apgynimui reikauti darbininkų, kurios privalo būti jų atstovų rankose.

B) Iykinimas visų čia paduotų reikalavimų pavestais taptas tam kartui susitaisiusiai krasto valdžiai.

Lietuvių Socialdemokratų Partija.

Vilniui, 12 (25) sausio 1905 m.

Isz Amerikos.

Kova su kerosino trustu.

Kadangi sutvertas Rockefeller kerosino trustu išnaudoja Amerikos ūkšus, ant išnaikinimo ne jam priklausančių šaltinių ir valinyčių savininkų griežiai kuo blaunčiau ginklą, tai visi neprigulmingi sėmėnčių savininkai organizuojasi, o kaip kur jų pusę stoji ir šitų randas. Šteto Kansas legislatura, ant pasiūlytosimo nuo trusto žabangų, nusprendė įstaiyti savo locną sėmėnčių. Indianoj organizuojasi visi neprigulmingi kerosino valinyčių savininkai. Virginioje legislatorus komisijsa tirinėja apkalbinamus metamus ant trusto.

Senatorius Platt ne peine.

New York. Sudžia O'Gorman atmetė skundą senatoriaus Johno Platto, vieno iš įtekmingiausių Amerikos politikų. Jis mat buvo padavojis savo nymylėtinai, mulatai Hanah Elias \$685000 ir tuos pinigus bandė atgauti; Platt bandė tą dalyką teip perstatyti, buk tuos pinigus mulatė nuo jo gaudinimas išviliojo. Sude vie-guot mulatė perstatė raštiškus davadus paties skundę, iš kurių išėjo į aikštę, kad apskundimas yra neteisingas. Tokios mat doros prisilaiko tuli įtekmingi politikiečiai.

Patduzyszezu vieta.

MASON, ILL. Netoli nuo čia gyvenantis turtingas farmeris Hull pasikūrė paširę. Pamatęs tą jo sunus, patė to pačio vietos tą patį padarė. Čia reikia dar pridurti, kad toj pačioj vietoj, viens po kitam, pasikūrė dar pirmutinai šio farmos savininkai. Hull buvo savo farmą pardavęs ir rengėsi persikelti į Decatur.

Politeja ir gatvių vagtaliai.

New York. Ant susirinkimo Peoples Institute, distrikto prekursoratorius Jerome apreiškė, jog New Yorko policija tvieria vieną drau-

gystę su miesto vagilais. Vagiliai duoda policijai pusę pelno iš savo uždario, o kartais turi atiduoti ir visą laimikį. Jeigu tai teisybė, būtų labai liudna. Žmonės užlaiko policiją ir jos pareiga ginti žmonių savastį nuo vagilių.

Jaunas patduzys.

New York. Mažas vaikas, Louis Rubinstein, matyt žydukas, ant gatvės išgėrė stiklinaitę karbolinės rūgšties. Patėmijęs tą policistas, greitai vaiką nugabeno į ligonbutį, kur daktaras pasisekė panaikinti veikimą nuody. Mat šitam mažam vaikui nusibodo ant svieto gyventi todėl, kad neseniai pasimirė jo brolis; pasilikęs vienas, jis tep kitų vaikų neįstengė rasti kito, kuris galėtų užstoti pasimirusį brolį, todėl užsimanė nusizudyti.

Pavoge tiesas.

Šteto Missourio tiesdaryų butas neseniai užgryžė tiesas, kurios daro de laizybas ir totalizatorių laike arklų lenktynių. Dabar iš tiesdaryų buto tos tiesos likosi pavogtos.

Nelaimė kastynese.

BIRMINGHAM, ALA. Virginija kastynės nuo goro eksplozijos įgriuvo kastynių ola ir užmušė 160 darbininkų.

Gaisrai.

BOSTON, MAS. Sudėgė teip vadinamas Pier Hoosac Tunnel Docks Charlestowne, su visais tavarais. Stovintis netoli garlaivys „Philadelphia“ teipogi užsidegė ir likosi drūžiai pagadytas. Blėdį gaisro padarytą skaito ant vieno milijono dol.

CAPE MAY, N. Y. Siatė čia didelis gaisras, kuris išnaikino 21 triobą. Blėdį gaisro padarytą skaito ant 100000 dol.

HOT SPRINGS, ARK. Siatė čia 25 d. vasario bausis gaisras, kuris išnaikino su viršum 100 namų ir per tai 2000 ypatų neteko pastogės. Degėsiuose Grand Central hotelio rado kunus trių sudegusių moterų; apart šitų, rado dar kunus dviejų vyriškių. Blėdį gaisro padarytą skaito ant 2 milijonų doliarų.

NEW ORLEANS, LA. Sudėgė čia Illinois Central geležinkelio stacija ir krautuvės. Blėdį gaisro padarytą skaito net ant kelių milijonų doliarų.

Explozijos.

ST. PAUL, MIN. Dirbtuvėse Bishop & Babcock explodavo sicinio vandens rezervuaras. Explozijos 4 ypatos liko užmuštos, 14 yra dirbinkai sužeisti.

ST. CRAWFORD, OH. Atsitiko čia garinio katilo eksplozija, kurios do darbininkai liko užmušti, 8 yra mirtinai sužeisti, 7 sužeisti nors sunkiai, bet ne mirtinai.

SOUTH ALABAMA, I. T. Sample kastynės atsitiko gazo eksplozija, kurios 10 darbininkų liko sužeisti.

Nelaimės ant geležinkelio.

LOS ANGELES, CAL. Netoli Santa Barbara išboko iš rėlių pasazierinis Southern Pacific geležinkelio traukis. Prie to viena ypatė liko užmušta, o diktai geležinkelio tar-nų ir 9 pasazieriai sunkiai tapo sužeisti.

PATERSON, N. J. Netoli nuo čia išboko iš rėlių Erie geležinkelio pasazierinis traukis. Prie to viena mergaitė liko užmušta, o 70 ypatų tapo sunkiai sužeisti.

Isz darbo lauko.

CHICAGO, ILL. Geležinkelio varstovuose reikalauja mašinistų, katiliorų, blokorių ir kitokių amatininkų.

Darbininkai dirbant mūlo dirbtuvėse nutarė štraikuoti, kol dirbtuvių savininkai ne padarys naujų kontraktų ant geresnių išlygų.

Murinkiniai padarė ant šių metų naujus kontraktus su darbdaviais: užmokėsis darbininkų pasiliekta tas pats, bet subatoms po pietų darbininkai turės liuosą laiką.

OHAM, N. Y. Darbai šitose aplinkinėse eina silpnai, iš kitur pribuvę negali čia gaut darbo.

WHEELING, W. VA. Geležies liejinyčiose čia ir Martins Ferry, Oh. užgimė darbininkų štraikas.

Isz Lietuvos diru.

Kalt reik geležį, kol kars-ta.

Maskolijoj dedasi keisti dalykai.

Fabrikų darbininkai visuose Maskolijos miestuose štraikuoja. Paštraivę keletą dienų, rods, su-grįžta kur nekuri pier darbo, bet žiūrė, ko kiek laiko vėl suštraikuoją. Štraikuoją darbininkai fabrikuose, štraikuoją jau ir geležinkelio tarnai ir sargai, net telegrafistai atsiskaito toliaus dirbti. Reikalauja jie visi ne vien pakelimo

mokesties ir sumažinimo adynų darbo, bet teipgi reikalauja darbininkų tiesų ir liuosybės.

Kupčiai, daktarai, advokatai ir šiaip visoki miestų gyventojai nuo seniai jau siuntinėja prašymus į ministerijas, reikalaudami reformų arba permairių, besiprikildami tokiu būdu caro urėdinkams ir pačiam carui. Dvarponiai per žemės stas teipgi perstatė carui nekarta, kad Maskolija reikalauja konstitucijos, tai yra kad žmonės nori turėti dalyvumą rėdyme.

Akyvas daiktas. Paskutiniame laike prasidėjo štraikai tarp studentų universitetuose ir kitose mokyklose. Jei nebus veik įvestos reikalaujamos žmonių permairės, tai jie atsisako mokintis. Paskutinės dienos tokiu būdu suštraikavo studentai didžiausios Maskolijoj mokyklos, Peterburgo universiteto. Įpykę, jie nutraukė nuo sienos caro portretą ir, kad parodyti jam savo pakenkimą, įšmotos tą portretą sudraskė.

Visa Maskolija subruzdė ir dega kaip ugnį. Vien apie ukininkus iki šiol nieko negirdėti. Tik ukininkai da miega. Dais, beabėjo ir iki jų ta srovė atsibudimo, bet kada?

Lietuvos ukininkai yra apšvietęsi ne kitose dabartinės Maskolijos dalyse. Lietuvos ukininkas verėtų pradėti pirmiausia ką nors veikti. Judėjimas sodečių teprasideda iš vakarų.

Ką galėtų mūsų ukininkai tame reikale padaryti?

Turi jie valdžios arba volostis. Jeigu visi luomai Maskolijoj išreikšia prieš valdžią savo norus ir reikalavimus, kodėl mūsų ukininkai negalėtų ant valstybės susirinkimų tą pat padaryti? Tegul sušė į valdžią, padaro nutarimus, ko jie reikalauja ir tegul siunčia, formoje prašymų, pas carą. Tegul neužmiršta pasakyti, kad jie norėtų turėti balsą rodoje apie reformas. Jei naelinkiniai atsisakytų tokius nutarimus priimti, tegul ukininkai patys juos siunčia pas carą, arba tegul nuleidžia per telegramą.

Be abejonės mūsų žmonės tai lengvai gali padaryti ir padarys, tik reikia jiems tą užmanymą paduoti.

Kas paduos? — Mes patys galime tai padaryti. Rašome gramatas pas savuosius, pas savo pažįstamus, pirminkime ir apie šituos visuomeniškus reikalus. Platinkime tą misli. Valanda tam yra labai svarbi. Mes visi trokštame, kad Maskolijoj būtų liuosybė, kad galėtume, kada norėsim, parvažiuoti į Lietuvą, nors pasiežiūrėti, paviešėti, taigi visi paridėkime dėl atgavimo tos liuosybės. Dabar yra laikas. Tie kurie seniaus eistai nuo visko pabėgę, arba rezervistai, ką palikę pačias ir mažus vaikelius atbėgote nuo mirties į Ameriką, nepargrįžkite niekad į mielą Lietuvą, jei ten nebus permairų. Taigi nurašykite savo giminėms gramatas, sakydami: „mylimieje, jei norite da kada nors su mumis pasimatyti, darykite nutarimus valdžios ir reikalavimai permairę, palengvinkite.“ Rašykime ne vienas, ale visi. Susineikime su mūsų tėvyne ir su bėgliais Lietuvoj dabartiniam laike kuotankausiai. Siųskime jiems iškarpas iš laikraščių. Kalkime geležį kol karšta. Atminime, kad viena skruzdėlė menkai ką nuveikia, bet daug skruzdėlių subudavoja didelį skruzdėlyną.

J. Jonila.

Isz Chicago, III.

Pereitos nedėlios dieną, Pulas-kio salėj, pn. 800 Ashland av. Dr. V. Kudirkos Dainininkų Dr-tė parengė teatrališką perstatymą ir ba-lių ant naudos Aušros Dr-tės. Atliše Slowackio dramą penkiuose aktuose p. a. Mindaugo. Rolės buvo sekantiai padalintos: Mindaugo rolę lėšė J. Viskočka; Ragnytes M. Damjanaitienė; Heidenricho J. Girijotas; Daumantas — Bitinas; Trainacio — J. Ilgaudas; Hermano — Skrebi; Vailvikio — Briedis; Lutavario — Dovidaukas; maulėsnių rėlių ne minėsim.

Aktoriai savo roles lėšė teip, kad geriau nuo ne profesionališkų aktorių ir reikalauja negalima. Žinoma, jeigu aktoriai būtų specialistais, iš to gyvenančiais, ne vie-nam galima būtų tą užmesti: galima reikalauti didesnės gyvybės ant scenos; nuo Aldonos galima reikalauti didesnio įvairumo jos melodijos, bet nuo ne profesionališkų aktorių negalima per daug reikalauti. Apskritai perstatymas nusidavė labai gerai.

Publikos susirinko diktas burelis ir ji ypač užsilaukė teip gražiai, kaip iki šiol ypač Chicagoj nepasitaikė dar ant lietuviškų spektaklių. Net būvę ant teatro keli svetim-taučiai stebėjosi, kad lietuviai teip gražiai užsilauko ant panašų susirinkimų. Lojant aktoriaims ne buvo pasikalbėjimų.

Tarpuose buvo kalbos; kalbėtojai aiškino mieriūs Aušros Dr-tės, ant kurios naudos parengtas buvo vakaras.

Po teatro buvo balius, kuris traukėsi iki ryto. Per visą laiką publika užsilaukė paveikslingai. Girta nė vieno ne galėjai matyti, per tai ir vaidų ne buvo.

Jeigu aktoriaus reikia pagirti, ant pagyrimo užsielpo ir publika.

X. X.

Isz Springfield, Oh.

Darbai šitų aplinkinių anglių kastynėse eina vienodai: vieni lafai dirba gerai, kiti blogai. Kur dirba gerai, ten darbininkai darba perka ir brangiau turi mokėti (nege-rati darbininkai daro, mokėdami už gamimą darbo. Rd.); yra čia už-mokėję už darbą po 20 dol. Pir-

kinėjimą darbo įvedė lietuviškas žydus, kuris turi susineikimus su bosu. Jeigo jo ne prašals, tai už gamimą darbo, juo toliau, juo brangiau reiks mokėti.

Tikrą lietuvių skaitlių sunku sužinoti, bet visgi bus jų apie 400. Yra jų visokių: vieni mėgsta skaiityti, kiti skaitymo ne kenčia. Vieni sutvėrė kuopelę tautiškojo Susivienijimą ir Lietuvos Suny Dr-tę, kuri gana tvirtai laikosi ir auga. Kiti tvieria lietuvišką para-piją, jie tūri jau nupirkę du lotu miesto pakraštį ir pinigų 1000 dol. statymui bažnyčios. Dauge-lis su noru duoda pinigėlius, kaip sako, ant Dievo garbės. Ke-liolikas į parapijos kasą įmokėjo jau po 25 dol., nors dar yra tik lo-tai, kiti įmokėjo po labai mažai, treti nieko nežada duoti ant bažnyčios.

Mat kaip kiti, teip ir lietuviai ne gali būt be užsiėmimo: jeigu nieko kito surasti ne gal, tai užsimia statymu bažnyčių. Bažnyčios statytojai pėnai parsikviēt kun. Buchovecką; mat jiems rodesi, kad kunigas, parsimėstis, galės at-imti nuo nenorinčių duoti pinigų. Kunigas išbuvo iki šiol. Matyda-mi, kad parapijos kapitalai, vietoj dauginiesi, pradeda tirpti, kadangi tik triniai medys ne nės, 19 d. vasario sušaukė parapijos susi-rinkimą, ant kurio padarė labai svarbų nutarimą: kad kordelių ant atlikimo vėlykės ne padavinėtų pigiau kaip po 5 dol. ne plniems parapijonams. Pažiūrėsim, ar daug bus teip brangiai mokamčių už Die-vo dovanas?

Isz Scranton, Pa.

Vasario mėnesį, einant namon nakčia Brikanne tapo airių valkatų užplūti trys lietuviai: Baltus Gu-staitis tapo ant smert papiautas, Antanas Labutis sunkiai sužeistas; į nugabeno į ligonbutį, nes jam per-dūrė kaklą; Simanas Muckus išliko neužgautas. Jeigu ne Muckus, būtų nė vienas ne išlikęs gyvu. Muckus, matydamas, kad jau blogai, išsilaužė iš tvoros štakietis ir teip dailė uždrožė per galvas mi-nėtiems valkatoms, kad abudu parvrioto ant žemės ir tokiu būdu, Labutis su Muckum turėjo progą pabėgti. Visi tie lietuviai nepės-tukai, geri, teisingi. Žmogų džiū abudu nugabeno į kalėjimą, bet užstačius po \$2000 kaucijos, tapo paliausuti iki provai. Pa-gal Suvienytų Valstybių tiesas už žmogudį nėra kaucijos. Airiai visi užstoja už savuosius ir airiai kunigai renk pinigus ant provos, kad tik išgelbėti savo tautiečius nuo kartvųjų, kad jie galėtų daugiau lietuvių papiauti. O čia airiai įtekmingi: airys katalikiškos dijeceijos vyskupas, airiai graboriai, airiai daktarai, airiai advoka-tai, airiai ir sudžios. Sunku tikė-ti, kad prieši tokią draugystę ką pelynume. Airiai yra didžiausiais mūsų priealais.

Jie užmušė lietuvių ir da per ang-liškus laikraščius mus visai melag-ingai išniekino, buk mes lietuviai ne verti ant tos žemės gyventi, kad mes Amerikai darome didžiausią blėdį.

19 d. šio mėnesio bažnytinėje salėje padarėme susirinkimą ir nu-tarėme minėtą provą vartyti lot, kol mes įstengsim ir ant to miero visi nutarėm dėti pinigų, po kiek kas gali. Ant minėto susirinkimo geros širdies lietuviai tam tikslui sudėjo \$71.25. Muckus teipgi ta-po areštuotas ir pastatytas po kau-cijos \$2000, nors nieko nekaltas.

Prova eis į kriminališką sudą. Pa-piautas Gustaitis paėjo iš Suvalkių gubernijos, Senapilės pavieto, Prienų parapijos. Jaunas vyras, da nevedęs, turi Amerikoj do bro-liu.

Bacių Juozas.

Isz Oglesby, III.

Oglesby, arba kaip į dabar vadi-na Portlande, La Salle pavietį, lietuvių yra apie 50 seimynų, o pavienį apie 100 ypatų. Yra čia 4 lietuviškos karčiamos, viena val-giųjų daiktų pardavinyčia. Turime savo bažnyčią, bet kunigo ne turime, ant pareikalavimo iš Spring Valley atvažiuoja kunigas Valaitis. Jis pas mus per pamok-lės ne keikia lietuviškų raštų, už geras laiko visas lietuviškas draugystės. Yra čia 3 lietuviškos draugystės, terp jų nesutikimų nėra, visos dirba iš vien. Tos 3 draugystės sujungtos pajegoms parengė balių. Vieną dalį pelno pa-kskyrė ant nupirkimo į bažnyčią monstrancijos, kitą ant tautiškių reikalų (ant kokių ir kiek? Rd.). Dabar susitvėrė „Kareivių gvardija“, kareiviai turi puikius drapa-nus iš drapanų dar tauta naudos ne turi, jeigu apart nešiojimo dra-pynų kareiviai nieko ne veikia ant tautos labo. Musų kareiviškos draugystės, kaip iki šiol, pasiganė-dina nešiojimu uniformų. Iš to vienog nėra niekam naudos. Rd.). A. Kulikauskas.

Isz Brocton, Mas.

19 vasario š. m. čia atsibuvo su-sirinkimas lietuvių, prijaučiančių dabartiniam judėjimui ir musų broliams kovojantiems už laisvę Mas-kolijoj. Mes širdingai pritariame broliams brooklyniečiams ir kviečiam visus lietuvių organizuotis. Mes sutvėrėme kuopą ir paramai Maskolijos brolių turime \$7.90. Mielie broliai, dirbkime su vilčia, o sulauksime vaisių. Tegyvuoja lai-va Lietuva!

Bet kokių būdu mes galėtume su-verti tą centrališką komitetą, jeigu-tų tą draudžiant tautiškos tiesos, kaip patėmijo „Lietuva“ No. 7?

Čia susitvėrė kuopa Socialistų Lietuvių Amerikojė.

Iš mes ne norime atsiikinti nuo musų viengienčių kitų gyventojų, mes irgi norime kovoti su musų nevidonais, o su laiku sulauksim ir mes giedrios dieneles!

Komitetas.

Isz Manchester, Con.

Lietuvių yra čia pusėtinai bu-relis, ypač vyrų, bet ne trūksta ir merginų. Užsilauko jie gana pa-doriai; mėgsta skaiityti visokius raštus. Gaila tik, kad nėra čia gerų agitatorių ir vadovų, todėl ir svarbesnių tautiškių darbų nuveikti negalime. Buvo čia susitvėrusi kuopa Susiv. Liet. Amer. Kuopą organizavo p. Matulavičius. Ka-dangi mergina ne rado pritarimo vyrų pusėj, tai ir kuopa suiro. Dalis čianykčių lietuvių priguli prie Atvorto lietuviškos draugystės, kiti gi niekur ne priguli.

Daugumas čianykčių lietuvių dirba šilky dirbtuvėse, kiti kiemo-kiose. Uždirba po \$1.25—1.50, ant dienos. Audejai uždirba daugiau. Merginos, iš kitur atvažiavusios, greitai čia gauna darbą, ypač mokačios austi, bet ir moka-pinės gali uždirbti po \$5.00 ant sanvaitės.

Yra čia ant vietos lietuviška Lie-tuvos Suny draugystė. Sanariai moka po 25c. ant mėnesio, o laike ligos gauna pašėpą. Gerai but, kad į pristotų prie Susivien-yjimo.

K. P. S.

Isz St. Charles, III.

Darbai eina čia gerai ir iš kitur atvažiavę greitai gauna darbą. Iš Chicago privažiavo diktai lie-tuvių ir visi darbą gavo.

Lietuvių yra čia apie 30 seimynų, o pavienį bus į 800. Lietu-viškas salionas yra tik vienas ir tą patį savininkas nori parduoti. Ge-rai būtų, jeigu koks lietuvis užde-tų čia mėsinęčių ir valgomų tavorų kromą. Pavasaryj žada čia dar naują dirbtuvę statyti, tai darbų bus dar daugiau.

Norkaitis.

Isz Demeyville, Tex.

Pas mus darbu yra gana. Mo-kestis neprastas: kerosino valiny-čiose moka po \$2.50 ant dienos, ir darbą visada galima gaut.

Lietuvių čia nėra. Teko ma patikti vieną lietuvių Houstone, Tex. ten yra viena seimyna ir du pavie-ni. Čia daugiausiai yra čekų, teip-gi ir lenkų.

Ambrasas.

Isz visur.

Berlyno laikraštis „Vors-waerts“, paprastai turintis geras ašinas apie randų slepamus adau-miojį likosi vieno studento nuke-dimas. Nieko politiško tuo užmušy-toj nėra. Dabar išėjo į aikštę, jog užmuštasis profesorius už rublius statė studentams gerus ženklus: kas rublių mokėti ne norėjo, tam McClellan statė ne gerą ženklą. Emime kyšių amerikonas profeso-rus maskolius pralenkė, o juk visi žino, kad maskolijai tuose dalyk-luose gerai išsilavinę.

Ant caro prisakymo, Maskolij-jos keli ministerija sutiko pakelti algas

